

“ДОБРУДЖА ГАЗ” АД

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2016 година

гр. Генерал Тошево, обл. Добрич

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	-
Счетоводен баланс	3
Отчет за приходите и разходите	4
Приложение към финансовия отчет	5

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До АКЦИОНЕРИТЕ
на "ДОБРУДЖА ГАЗ" АД
гр. Генерал Тошево
област Добрич

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Добруджа Газ“ АД (Дружеството), съдържащ съкратен баланс към 31 декември 2016 г. и съкратен отчет за приходите и разходите за годината, завършваща на тази дата, както и приложение, което съдържа обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение приложеният финансов отчет:

- представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016 г. и неговите финансови резултати от дейността за годината, завършваща на тази дата; и
- е изготвен съгласно изискванията на Националните счетоводни стандарти, включително освобождаванията за представяне и оповестяване по тези стандарти и по чл. 29 от Закона за счетоводството.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите

други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г./утвърдени от нейния Управителен съвет на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва

оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Както е оповестено в раздел IX от Доклада за дейността, декларация за корпоративно управление не е представена.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Националните счетоводни стандарти, включително освобождаванията за представяне и оповестяване по тези стандарти и по чл. 29 от Закона за счетоводството, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено

неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет. Като част от одита в съответствие с МОС ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или

условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структурата и съдържанието на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ГЕТИ ОДИТ 99 ООД
Одиторско дружество

Жечка Димитрова Симеонова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Тодор Икономов № 15
гр. Варна

29 март 2017 година

„ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

ЕИК: 834056298

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на "ДОБРУДЖА ГАЗ" АД
към 31 декември 2016 г.

АКТИВ				ПАСИВ			
РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуша година	Предходна година			Текуша година	Предходна година
А. Нетекущи (дълготрайни) активи				А. Собствен капитал			
I. Нематериални активи	4	9	10	I. Записан капитал		828	756
II. Дълготрайни материални активи	4	867	858	II. Резерви		175	175
III. Отсрочени данъци	5	16	20	III. Натрупана печалба (загуба) от минали години		(46)	
Общо за раздел А:		892	888	IV. Текуша печалба (загуба)		33	(46)
Б. Текущи (краткотрайни) активи				Общо за раздел А:	10	990	885
I. Материални запаси	6	2	1	Б. Провизии и сходни задължения	12.1	2	
II. Вземания	7	75	56	В. Задължения, в т.ч.:	11	55	126
III. Парични средства	8	71	62	до 1 година		24	121
Общо за раздел Б:		148	119	над 1 година		31	5
В. Разходи за бъдещи периоди	9	7	4				
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		1047	1011	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В)		1047	1011

28 март 2017 г.

Ръководител:

/Валентин Великов/

Регистриран одитор:

Съставител:

/Даниела Манушева/

29 март 2017 г.

Приложението, представено на страници от 5 до 35, е неразделна част от този финансов отчет

„ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

ЕИК: 834056298

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на "ДОБРУДЖА ГАЗ" АД
за 2016 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	приложение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	приложение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Разходи за суровини, материали и външни услуги	14	33	42	1. Нетни приходи от продажби	13	601	577
2. Разходи за персонала	15	72	62	2. Други приходи	13	11	4
3. Разходи за амортизация и обезценка	4	50	56	Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2)		612	581
4. Други разходи	14	418	466				
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4)		573	626				
5. Финансови разходи	16	2	2				
6. Печалба от обичайна дейност		37		3. Загуба от обичайна дейност			47
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5)		575	628	Общо приходи (1 + 2)		612	581
7. Счетоводна печалба		37		4. Счетоводна загуба (общо приходи - общо разходи)			47
8. Разходи за данъци от печалбата	17	4	(1)				
9. Печалба (7 - 8)		33		5. Загуба (4 + ред 8 от раздел А)			46
Всичко (Общо разходи + 8 + 9)		612	627	Всичко (Общо приходи + 5)		612	627

28 март 2017 г.

Ръководител:

Васентин Великов
/Васентин Великов/

Регистриран одитор:

29 март 2017 г.

Съставител:

Даниела Манушева
/Даниела Манушева/

Приложението, представено на страници от 5 до 35, е неразделна част от този финансов отчет

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Обща информация за дружеството

„Добруджа Газ“ АД е регистрирано по фирмено дело № 904/ 2000 г. на Добричкия окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление: РБългария, област Добрич, гр. Генерал Тошево, ул. „Васил Априлов“ № 5.

1.1. Собственост и управление

Участието в акционерния капитал на „Добруджа Газ“ АД към 31.12.2016 г. е разпределено както следва:

Акционери	Участие в капитала - %	
	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Община Генерал Тошево	96.47	96.13
Добруджански земеделски институт	3.53	3.87
	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

На 28.09.2016 г. на извънредно общо събрание на акционерите на дружеството е взето решение за увеличаване на капитала на „Добруджа Газ“ АД чрез парична вноска в размер на 72 хил.лв., чрез записване на нова емисия от 3 600 бр. акции, клас А2 с емисионна стойност 20 лева всяка акция, в полза на вносителя - Община Генерал Тошево. Увеличението на капитала на дружеството с направените парични вноски е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 28.10.2016 г.

Дружеството има едностепенна система на управление със Съвет на директорите в състав към 31.12.2016 г.:

Валентин Тодоров Великов	- Член на Съвета на директорите
Георги Пенев Георгиев	- Председател на Съвета на директорите
Илия Иванов Илиев	- Член на Съвета на директорите

С протокол от 28.09.2016 г. от проведено извънредно Общо събрание на акционерите на „Добруджа Газ“ АД е освободен като член на Съвета на директорите Иван Димитров Киряков и на негово място е избран Илия Иванов Илиев. Промяната е вписана на 28.10.2016 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Дружеството се представлява от Изпълнителен директор – Валентин Тодоров Великов.

1.2. Предмет на дейност

През текущия отчетен период дружеството е извършвало следните видове операции и сделки: разпределение на природен газ, поддръжка, експлоатация и ремонт

на газоразпределителната мрежа на територията на Община Генерал Тошево; обществено снабдяване с природен газ на територията на Община Генерал Тошево.

1.3. Структура на дружеството

Дружеството няма разкрити клонове и представителства.

1.4. Финансови отчети

Настоящият финансов отчет е индивидуален за предприятието. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2016 и 2015 г.

2. Финансово управление на риска

Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, дружеството е изложено на многообразни финансови рискове: ценови риск (включващ валутен риск, лихвен риск и пазарен риск), кредитен риск и ликвиден риск. Ръководството на дружеството следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на дружеството.

Ценови риск

Риск, произтичащ от колебанията в цената на финансов инструмент, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде:

Валутен риск

Дружеството няма активи и пасиви деноминирани в чуждестранна валута. Активите и пасивите в български левове са представени, както следва:

	Текущ период	Предходен период
Кредити и вземания	82	56
Парични средства	71	62
Общо финансови активи	<u>153</u>	<u>118</u>
Други заеми и задължения	46	59
Общо финансови пасиви	<u>46</u>	<u>59</u>

Лихвен риск

Лихвеният риск за дружеството възниква от получените заеми. Заемите с плаващи лихвени проценти излагат дружеството на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Политиката на дружеството е да сключва договори за заем при лихвен процент, фиксиран към пазарния, и експозициите се следят регулярно.

„ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

Текущ период,	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
Кредити и вземания	82			82
Парични средства и парични еквиваленти			71	71
Общо финансови активи	<u>75</u>		<u>71</u>	<u>153</u>
Други заеми и задължения	46			46
Общо финансови пасиви	<u>46</u>			<u>126</u>
 Предходен период	 безлихвени	 с плаващ лихвен %	 с фиксиран лихвен %	 Общо
Кредити и вземания	56			56
Парични средства и парични еквиваленти			62	62
Общо финансови активи	<u>56</u>		<u>62</u>	<u>118</u>
Други заеми и задължения	59			59
Общо финансови пасиви	<u>59</u>			<u>59</u>

Пазарен риск

Дружеството е изложено на риск от промяната на покупната и продажната цена на природния газ, която се регулира от Комисията за енергийно и водно регулиране.

Кредитен риск

В дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Дружеството има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите се извършват на клиенти с подходяща кредитна история.

Към 31 декември максималната кредитна експозиция на дружеството е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Кредити и вземания	82	56
Парични средства	71	62
Общо	<u>153</u>	<u>118</u>

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността дружеството да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността дружеството да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по-късна дата от уговорената. Дружеството управлява своите активи и пасиви по начин, който му гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения.

3. Основни положения от счетоводната политика на дружеството

3.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти, приложими към 31.12.2016 година.

Дружеството представя съкратен годишен финансов отчет в съответствие с чл. 29, ал. 4 от Закона за счетоводството, състоящ се от съкратен баланс, съкратен отчет за приходите и разходите по раздели и статии и приложение.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите, представени в този финансов отчет.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Спазено е основното предположение за действащо предприятие, което предполага, че дружеството ще продължи дейността си в предвидимо бъдеще.

3.2. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство дружеството води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България.

Всички данни за 2016 и за 2015 година са представени в настоящия финансов отчет в хил.лв.

3.3. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс на Българска народна банка към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на паричните позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни финансови отчети, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

3.4. Приблизителни счетоводни оценки и предположения

Приложението на Национални стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

3.5. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Дружеството не е променяло счетоводната си политика през финансовата 2016 г. Сравнителните данни, представени в настоящия финансов отчет, са за предходния отчетен период – 2015 г.

3.6. Нетекущи (дълготрайни) активи

3.6.1. Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

- а) имат натурално – веществена форма;
- б) се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- в) се очаква да бъдат използвани за повече от един отчетен период;
- г) стойността на актива е надеждно изчислена;
- д) предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

При придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Последващите разходи, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

След първоначалното признаване, дълготрайните материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 16 Дълготрайни материални активи/.

Стойностният праг на същественост за предприятието, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 700 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за дълготраен материален актив се признават и отчитат като такива.

Дълготрайните материални активи, които не се използват в дейността на предприятието за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период предприятието проверява временно изведените от употреба дълготрайни материални активи за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Когато възстановима стойност на актива спадне под балансова му стойност, дружеството отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност.

Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна цена на актива и неговата стойност в употреба.

В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

3.6.2. Нематериални активи

Като нематериални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от предприятието, които:

- а) нямат физическа субстанция, въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция;
- б) са със съществено значение при употребата им;
- в) от използването им се очаква икономически изгоди, доказани с:
  - наличие или план за набавяне на достатъчно ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди;
  - възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на предприятието относно употребата му;
  - ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

При придобиване нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Разходи, които могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност или като отделен нематериален актив.

Разходи, направени за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност на нематериален актив, се признават за текущи разходи в периода на възникването им.

След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 38 Нематериални активи/.

Стойностният праг на същественост за предприятието, под който нематериалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 700 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за нематериален актив се признават и отчитат като такива.

Нематериални активи, които не се използват в дейността на предприятието за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на

активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период предприятието проверява временно изведените от употреба дълготрайни нематериални активи за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на нематериалните активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за дълготрайни материални активи.

3.6.3. Амортизационна политика

Амортизациите на дълготрайните активи се начисляват като се прилага линеен метод. Усредненият полезен живот по групи активи за текущия и предходния период е както следва:

Дълготрайни материални активи:

Съоръжения	25 години
Транспортни средства	4 години
Компютърна техника	2 години

Нематериални активи:

Програмни продукти	5 години
Лицензи	16 години

Срок на годност

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонение спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Степента на значимост на размера на остатъчната стойност за амортизируемите активи се определя при над 10 % от отчетната стойност за всеки актив.

3.7. Лизингови договори

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Оперативен лизинг

Лизингови договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг.

Плащанията по оперативните лизинги при наемодателя се признават като приход в отчета за приходите и разходите на равни части за периода на лизинговия договор.

Наемателят признава като разходи за външни услуги начислените наемни вноски в отчета за приходите и разходите.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на СС 17 „Лизинг“.

3.8. Стоково-материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане при извършване на услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;

- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба.

Стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които са в процеса на производство.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва при прилагане на метода среднопретеглена стойност.

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност.

Когато отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи.

За всеки следващ отчетен период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси, вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени дълготрайни активи. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата,

включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и административния персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

3.9. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в предприятието, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Вземанията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката.

Кредитите и вземанията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

3.10. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на:

- парични наличности – пари в брой и в безсрочни депозити;
- парични еквиваленти – краткосрочни, високоликвидни вложения, които са лесно обратими в съответни парични суми и които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в отчета за приходите и разходите като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

3.11. Собствен капитал

3.11.1. Капитал

Капиталът на дружеството е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Към 31.12.2016 г. капиталът на дружеството е разпределен в 41 400 броя поименни акции с номинална стойност 20 лева всяка една и е напълно внесен (Приложение 10.1).

3.11.2. Резерви

Законови резерви

Като общи резерви в баланса на дружеството се представят резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон. Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството е длъжно да формира

фонд „Резервен“, като източници на фонда могат да бъдат:

- отчисления от 10 % от печалбата, докато средствата във фонда достигнат 30 % от капитала;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им;
- други източници, предвидени по устав или по решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда надхвърлят 30 % от капитала, разликата може да се използва за увеличаване на капитала.

Други резерви

Източник за формиране на другите резерви е балансовата печалба.

3.11.3. Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в счетоводния баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

Печалбата или загубата за отчетния период включва печалбата или загубата от обичайната дейност.

3.12. Задължения

Задълженията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката.

Получените заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като приходи (разходи) от лихви през периода, за който е получен заемът.

Задълженията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.13. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите се представят във финансовия отчет по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

3.14. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство предприятието дължи корпоративен данък за 2016 година при ставка 10 %. За 2017 година ставката е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност във финансовите отчети.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляеми временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се признава до степента, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

3.15. Финансови активи и пасиви

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи като „заеми (кредити) и вземания“. Класификацията е в зависимост от същността и целите /предназначението/ на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

При първоначално признаване на финансовия актив, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

Финансовите активи се отписват от счетоводния баланс на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов

актив, то продължава да признава актива в счетоводния баланс, но признава също и обезпечено задължение /заем/ за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в счетоводния баланс по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в отчета за приходите и разходите.

В края на отчетния период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Дружеството признава финансовия пасив в своя счетоводен баланс единствено когато стане страна в договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване на финансовите пасиви, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначално признаване дружеството оценява заемите (кредитите) по амортизируема стойност.

3.16. Приходи

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение.

Приходите се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на Българската народна банка към датата на начисляването им.

Приходите се признават, когато:

- е вероятно дружеството да има икономическа изгода, свързана със сделката;
- сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;
- приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Приходи от продажби на стоки се признават в момента, когато съществените рискове и собственост се прехвърлят към купувача, няма продължаващо участие в управлението на стоките, получаването на възнаграждението е вероятно, дружеството

има икономическа изгода от продажбата, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходи от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката в деня на изготвяне на баланса, при условия че резултатът от сделката може да бъде надеждно оценен.

Към приходите от обичайна дейност за дружеството се отнасят и финансовите приходи.

Приходи от лихви се признават след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор.

Съществена сделка е всяка сделка, която води или може основателно да се предположи, че ще доведе до благоприятна или неблагоприятна промяна в размер на 5 или повече на сто от приходите на дружеството.

3.17. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост между приходи и разходи. Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Към разходите за дейността се отнасят и финансовите разходи, които се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

3.18. Разходи за бъдещи периоди

Възникналите разходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като разходи за бъдещи периоди.

3.19. Доходи на персонала

Съгласно българското законодателство дружеството е задължено да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Размерът на вноските се определя от Кодекса за социалното осигуряване и Закона за здравното осигуряване – въз основа на доходите за периода. Трудовите отношения с работниците и служителите и дружеството, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд “Общо заболяване и майчинство”, фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в Кодекса за социално осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетение на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на СС 19 "Доходи на персонала" на база на прогнозни плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудовия договор.

3.20. Правителствени дарения и правителствени помощи

Правителствените дарения се отчитат при наличие на достатъчно сигурност, че дружеството ще спазва съпътстващите ги условия и даренията ще бъдат получени.

Правителствените дарения, получени от предприятията като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им.

При отчитане на получени дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на правителствени дарения.

3.21. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в

резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на дълготрайни активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничени единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите като разходи от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 32 Финансови инструменти и СС 36 Обезценка на активи регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36 Обезценка на активи, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, предприятието отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Провизии

Провизия се признава в счетоводния баланс и като текущ разход, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на

погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това.

3.22. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и като задължение към неговите собственици в периода, в който възникне правото им да ги получат.

3.23. Свързани лица

Като свързани лица се отчитат акционерите; членовете на управителни органи и предприятията, в които те упражняват контрол или значително влияние; предприятията, в които се упражнява контролно или значително влияние, както и тези, които упражняват контролно или значително влияние върху предприятието.

Ценовата политика при реализация на стоки и/или услуги на свързани лица не се различава от тази прилагана по отношение на сделки с несвързани лица.

3.24. Коригиране на грешки

Дружеството приема, че грешки над 1.5 % от приходите от продажби са съществени за вярното представяне на имущественото и финансово състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителен подход, регламентиран в СС - 8 Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в отчета за приходите и разходите за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

3.25. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която този отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата на годишния финансов отчет. При наличие на коригиращи събития дружеството коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития се оповестяват без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на годишния финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на отчета, предприятието актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на годишния финансов отчет дивиденди не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

4. Нетекущи (дълготрайни) активи

Справка за нетекущите (дълготрайните) активи
на „ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
към 31.12.2016 г.

Показатели	Отчетна стойност на дълготрайните активи				Последваща оценка			Промени на стойност (4+5-6)	Амортизации			Последваща оценка на увеличение (12-13)	Промени на амортизация в края на периода (11+12-13)	Балансова стойност в края на периода (7-14)	
	в началото на периода	на постъпили през периода	на излезли през периода	в края на периода (1+2-3)	увеличение	намаляване	в края на периода (8+9-10)		на увеличение	на намаляване					
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I Нематериални активи															
I Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи															
Обща за група I	25			25			25	15	1		16			16	9
II Дълготрайни материални активи															
I Съоръжения и други, в т.ч.:															
- съоръжения	1241	34		1275			1275	423	49		472			472	803
- транспортни средства	1216	34		1250			1250	398	49		447			447	803
- компютърна техника	24			24			24	24			24			24	
2. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	1			1			1	1	1		1			1	
Обща за група II	40	24		64			64	64							64
III Отерочени данъци	1281	58		1339			1339	423	49		472			472	867
Общо нетекущи (дълготрайни) активи	20	58	4	16			16	438	50		488			488	892
	1326	58	4	1380			1380	438	50		488			488	892

Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи е както следва:

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните активи	Средна норма на полезен живот (години)	
	Текущ период	Предходен период
<i>Дълготрайни материални активи, в т.ч.:</i>		
Съоръжения	25	25
Транспортни средства	4	4
Компютърна техника	2	2
<i>Нематериални активи, в т.ч.:</i>		
Програмни продукти	5	5
Лицензи	16	16

През 2016 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Извършен е преглед на всички значими дълготрайни активи към 31 декември 2016 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на активите не надвишава възстановимата им стойност.

Към 31.12.2016 г. няма ограничения върху правото на собственост на дълготрайни материални и нематериални активи, заложен като обезпечение по задължения или по други причини.

По договори за оперативен лизинг през отчетния период дружеството е ползвало офис-помещения, които са чужда собственост.

През текущия и предходния отчетен период дружеството не е предоставило за ползване активи по договори за оперативен лизинг.

Сумата на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, включително размера на авансовите плащания, са както следва:

	Текущ период		Предходен период	
	Обща стойност	Авансови плащания	Обща стойност	Авансови плащания
Дълготрайни материални активи, в т.ч.:	64	12	40	
Съоръжения	64	12	40	
Общо	64	12	40	

Дружеството няма временно изведени от употреба (консервирани) дълготрайни активи.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, собственост на дружеството е както следва:

„ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

Група активи	Текущ период	Предходен период
Транспортни средства	24	24
Компютърна техника	1	1

5. Отсрочени данъци

Отчетен обект	Временна р-ка към 31.12.2016 г.	Данъчен ефект към 31.12.2016 г.	Временна р-ка към 31.12.2015 г.	Данъчен ефект към 31.12.2015 г.
I. Отсрочени данъчни активи	165	16	201	20
1. Начислени разходи за непозлзвани компенсируеми отпуски	1		2	
2. Обезценка на вземания	3		7	1
3. Данъчна загуба	156	16	189	19
4. Начислени доходи на физически лица	3		3	
5. Начислени разходи за обезщетения при пенсиониране	2			
II. Отсрочени данъчни пасиви				
Отсрочени данъци, нето		16		20

Към 31.12.2016 г. и 31.12.2015 г. няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък.

През 2016 г. и 2015 г. няма отсрочени данъци, признати директно в собствения капитал, и не е извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

6. Материални запаси

В счетоводния баланс в състава на материалните запаси се включват:

Вид	Текущ период	Предходен период
Суровини и материали, в т.ч.:	2	
- резервни части	2	
Предоставени аванси, в т.ч.:		1
- за стоки		1
Общо	2	1

В края на отчетния период, материалните запаси на дружеството са оценени по тяхната отчетна стойност, която не е по-висока от нетната им реализируема стойност.

Тък като отчетната стойност на материалните запаси не е по – висока от нетната им реализируема стойност не са отчетени разходи за обезценка.

Няма наложени ограничения върху материалните запаси на дружеството, заложен като обезпечение по задължения или по други причини.

7. Вземания

	Текущ период	Предходен период
Вземания от клиенти, в т.ч.:	58	48
- свързани лица (Приложение 18)	6	9
Вземания от доставчици	1	1
Вземания от предприятия в група (Приложение 18)	11	6
Данъци за възстановяване, в т.ч.:	2	1
- данък върху добавената стойност	2	1
Отложен данъчен кредит съгласно Закона за данъка върху добавената стойност	3	
Общо	75	56

Като обезпечение по получен от дружеството банков кредит е учреден особен залог върху настоящи и бъдещи вземания по договори с клиенти на дружеството в общ размер 428 хил.лв., както и върху съвкупността от всички други настоящи и бъдещи вземания за наличностите по всички сметки, открити на името на „Добруджа Газ“ АД в банката кредитор, включително начислените лихви по тях. (Приложение 11).

7.1. Обезценка на вземания

	Текущ период			Предходен период		
	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето
Обезценка на вземания от клиенти, в т.ч.:	58		58	52	(4)	48
- свързани лица	6		6	13	(4)	9
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	4	(4)		4	(4)	
Обезценка на други вземания	1	(1)		1	(1)	
Общо	63	(5)	58	57	(9)	48

7.2. Движението на обезценката на вземанията през годината е:

	Текущ период	Предходен период
Обезценка в началото на периода	9	3
Признати/реинтегрирани обезценки на вземания	(4)	
Начислена обезценка през периода		6
Обезценка в края на периода	5	9

8. Парични средства :

	Текущ период	Предходен период
Парични средства по текущи разплащателни сметки, в т.ч.:	71	4
- лева	71	4
Парични средства по набирателна сметка (Приложение 10.1), в т.ч.:		58
- лева		58
Общо	71	62

Като обезпечение по получен от дружеството банков кредит е учреден особен залог върху настоящи и бъдещи вземания по договори с клиенти на дружеството в общ размер 428 хил.лв., както и върху съвкупността от всички други настоящи и бъдещи вземания за наличностите по всички сметки, открити на името на „Добруджа Газ“ АД в банката кредитор, включително начислените лихви по тях (Приложение 11).

Към датата на финансовия отчет няма други парични средства, които не са на разположение за ползване от ръководството на дружеството, поради наложени ограничения.

9. Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди са както следва:

Вид на разхода	Дългосрочни разходи за бъдещи периоди		Краткосрочни разходи за бъдещи периоди	
	Текущ период	Предходен период	Текущ период	Предходен период
Нефинансови разходи				
- застраховки			1	1
- абонаменти	1	1	5	2
- разходи по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"				
Общо	1	1	6	3

10. Собствен капитал

10.1. Капитал

„ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

Вид акции	Текущ период			Предходен период		
	Брой акции	Стойност (лева)	Номинал на 1 акция (лева)	Брой акции	Стойност (лева)	Номинал на 1 акция (лева)
Поименни акции, в т.ч.:	41400	828000	20	37800	756000	20
- Клас А1 - учредителни - поименни акции с право на глас, издавани на учредителите	4500	90000	20	4500	90000	20
- Клас А2 - равноучредителни - поименни с право на глас, издавани след учредяването	36400	728000	20	32800	656000	20
- Клас С6 - учредителни, поименни без право на глас с привилегията на допълнителен дивидент от 6 % от чиста печалба	500	10000	20	500	10000	20
Общо	41400	828000		37800	756000	

Участието в акционерния капитал е както следва:

Акционери	Текущ период				Предходен период			
	Брой акции	Стойност (хил.лв.)	Платени (хил.лв.)	% на участие	Брой акции	Стойност (хил.лв.)	Платени (хил.лв.)	% на участие
Община Генерал Тошево	39937	799	799	96.47%	36337	727	727	96.13
Добруджански земеделски институт	1463	29	29	3.53%	1463	29	29	3.87
Общо	41400	828	828	100.00%	37800	756	756	100.00%

С протокол от 28.09.2016 г. на извънредно общо събрание на акционерите на дружеството е взето решение за увеличаване на капитала на „Добруджа Газ“ АД чрез парична вноска в размер на 72 хил.лв., чрез записване на нова емисия от 3 600 бр. акции, клас А2 с емисионна стойност 20 лева, в полза на вносителя - Община Генерал Тошево.

Част от паричната вноска в размер на 58 хил.лв. е направена през 2015 г., а останалата част в размер на 14 хил.лв. на 12.10.2016 г.

На 28.10.2016 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано увеличение на капитала на дружеството с направените парични вноски в размер на 72 хил.лв.

10.2. Резерви

	Законови резерви	Общо резерви
Резерви към 01.01.2016 г.	175	175
Резерви към 31.12.2016 г.	175	175

Общите резерви са формирани в резултат на разпределението на печалбата от предходни години според изискванията на Търговския закон.

10.3. Финансови резултати

	Непокрита загуба от минали години	Текуща печалба (загуба)
Финансов резултат към 01.01.2016 г.		(46)
Текуща печалба (загуба)		33
Прехвърляне на загуба в непокрита загуба от минали години	(46)	46
Финансов резултат към 31.12.2016 г.	(46)	33

11. Задължения

	Текущ период	Предходен период
Задължения по получени аванси, в т.ч.:	34	35
- до 1 година	3	30
Задължения към доставчици	12	4
Задължения към предприятия в група (Приложение 18), в т.ч.:		78
- парична вноска за увеличаване на капитала (Приложение 10.1)		58
Задължения към персонала, в т.ч.:	5	5
- начислени компенсиреми отпуски	1	2
Осигурителни задължения	2	2
Данъчни задължения, в т.ч.:	2	2
- акциз	2	2
Общо	55	126

Към края на текущия и предходния отчетен период дружеството няма задължения по договори за оперативен лизинг.

Дружеството има сключен договор за банков кредит – овърдрафт с договорен размер 60 хил.лв. и падеж 20.02.2017 г. Банковият заем е договорен при лихва в размер на тримесечен SOFIBOR плюс надбавка.

За обезпечаване на всички вземания на банката кредитор в полза на банката са учредени обезпечения както следва:

- С договор за особен залог върху вземания, вписан в Централния регистър на особените залози, дружеството учредява в полза на банката първи по ред особен залог върху настоящи и бъдещи вземания по договори с клиенти на дружеството в общ размер 428 хил.лв., както и върху съвкупността от всички други настоящи и бъдещи вземания за наличностите по всички сметки, открити на негово име в банката, включително начислените лихви по тях (Приложения 7 и 8).

Към края на текущия отчетен период „Добруджа Газ“ АД няма усвоени суми по сключения договор за банков заем.

12. Провизии, условни активи и условни задължения

12.1. Провизии

Изменението на признатото в счетоводния баланс задължение на дружеството за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Задължение към персонала при пенсиониране на 1 януари		
Разход, признат в отчета за приходите и разходите за периода	2	
Плащания през периода		
Задължение към персонала при пенсиониране към 31 декември	2	

12.2. Условни активи и пасиви

12.2.1. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Към 31.12.2016 г. дружеството е предоставило следните обезпечения по договор за банков кредит (Приложение 11):

- особен залог върху настоящи и бъдещи вземания по договори с клиенти на дружеството, както и върху съвкупността от всички други настоящи и бъдещи вземания за наличностите по всички сметки, открити на името на „Добруджа Газ“ АД в банката кредитор, включително начислените лихви по тях.

12.2.2. Получени гаранции и обезпечения от трети лица

Дружеството не е получило обезпечения или гаранции от трети лица.

12.2.3. Заведени съдебни дела от и срещу дружеството

От дружеството: Към 31.12.2016 г. от дружеството са заведени следните съдебни дела срещу трети лица:

- Изпълнително дело срещу клиент с материален интерес 3 хил.лв., в т.ч. главница 2 хил.лв., лихви и разноси - 1 хил.лв.;

- Изпълнително дело срещу клиент с материален интерес 1 хил.лв., в т.ч. главница 1 хил.лв.

Срещу дружеството: Към 31.12.2016 г. „Добруджа Газ“ АД не е ответник по съдебни дела, заведени от контрагенти на дружеството.

13. Приходи

Нетни приходи от:	Текущ период	Предходен период
Приходи от продажба на природен газ	580	567
Услуги	21	10
Общо	601	577

Другите приходи включват:	Текущ период	Предходен период
Получени обезценени вземания	4	
Приходи от неустойки	4	
Приходи от финансираня		4
Други	3	
Общо	11	4

Като приходи от финансираня през 2015 г. са отразени получени средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Нямаме получени средства през 2016 г.

Неполучените приходи от обичайната дейност към 31.12.2016 г. са в размер на 59 хил.лв.

Съществена сделка за 2016 г. е всяка сделка, която води до благоприятна промяна в размер на 5 или повече на сто от приходите на дружеството.

Съществените сделки за отчетния период във връзка с продажба на природен газ, са както следва:

наименование на клиента	стойност на сделката в лева	съществени сделки - 5 % или над 5 % от приходите на дружеството за 2016 г.	държава
Керамик - ГТ АД	193315.28	32.16%	България
Община Генерал Тошево	72844.76	12.12%	България
Ловмийт енд фиш ЕООД	31560.08	5.25%	България
ОБЩО:	297720.12	49.53%	

14. Разходи

„ДОБРУДЖА ГАЗ“ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

	Текущ период	Предходен период
1. Разходи за суровини и материали, в т.ч.:	13	14
- разходомери, регулатори	6	6
- горива и енергия	2	3
- активи под праг на същественост	2	2
- резервни части	1	1
- канцеларски материали	1	1
- работно облекло		1
- други	1	
	Текущ период	Предходен период
2. Разходи за външни услуги, в т.ч.:	20	28
- консултантски и одиторски услуги	4	3
- такси	4	5
- метрология, диагностика и замервания	3	5
- технически надзор	2	8
- застраховки	2	2
- наеми	1	1
- разходи за комуникации	1	1
- ремонт на разходомери	1	1
- ремонт на други активи	1	1
- куриерски услуги	1	1
	Текущ период	Предходен период
3. Други разходи, в т.ч.:	418	466
- балансова стойност на продадени активи	413	465
- неустойки	4	
- командировки		1
- други	1	

Към 31.12.2016 г. неизплатените разходи са 17 хил.лв.

15. Доходи на персонала

	Текущ период	Предходен период
1. Съвет на директорите	3	3
2. Средносписъчен брой на персонала	3	3
2.1 Аналитични специалисти	1	1
2.2 Техници и приложни специалисти	2	2
3. Разходи за възнаграждения, в т.ч.:	56	48
- краткосрочни доходи на персонала	56	48
4. Разходи за осигуровки	16	14
5. Задължения към наети лица, в т.ч.:	7	5
- провизии за пенсии (Приложение 12.1)	2	
6. Задължения към осигурителни организации	2	2

Краткосрочните доходи на персонала са както следва:

Категории персонал	Текущ период	Предходен период
Административен персонал, в т.ч.:	36	36
Възнаграждения	31	31
Осигуровки	5	5
Членове на органи на управление, в т.ч.:	36	26
Възнаграждения	25	17
Осигуровки	11	9
Общо:	<u>72</u>	<u>62</u>
- <i>възнаграждения</i>	56	48
- <i>осигуровки</i>	16	14

Неизплатени краткосрочни доходи на персонала към 31 декември са както следва:

Категории персонал	Текущ период	Предходен период
Административен персонал	3	2
Членове на органи на управление	2	3
Общо:	<u>5</u>	<u>5</u>

През текущата година няма изплатени суми на персонала при прекратяване на трудовите правоотношения.

Към 31.12.2016 г. няма предоставени аванси на административния персонал и членовете на органите на управление.

Към 01.01.2016 г. няма вземания по предоставени заеми на административния персонал и членовете на органите на управление. През текущата година няма предоставени заеми.

В състава на разходите за заплати и социално осигуряване се включват и

„ДОБРУДЖА ГАЗ” АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

Община Генерал Тошево - мажоритарен собственик на капитала
Добруджански земеделски институт - дружество свързано чрез управленски персонал

Съставът на ключовия ръководен персонал е оповестен в Приложение 1.1 към финансовия отчет на дружеството.

Извършени са следните сделки със свързани лица:

	Текущ период	Предходен период
а) Продажба на стоки и услуги		
Община Генерал Тошево	96	152
"Добруджански земеделски институт"	28	37
	<u>124</u>	<u>189</u>
б) Парична вноска за увеличаване на капитала		
Община Генерал Тошево	14	58
	<u>14</u>	<u>58</u>

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Салдата, произтичащи от сделки със свързани лица са следните:

	Текущ период	Предходен период
Вземания от свързани лица		
Добруджански земеделски институт, в т.ч.:	6	9
- продажба на природен газ	6	13
- обезценка на вземания от продажба на природен газ		(4)
Община Генерал Тошево, в т.ч.:	11	6
- продажба на природен газ	11	6
	<u>17</u>	<u>15</u>

	Текущ период	Предходен период
Задължения към свързани лица		
Община Генерал Тошево, в т.ч.:		78
- от получени аванси		20
- парична вноска за увеличаване на капитала (Приложение 10.1)		58
		<u>78</u>

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 24 хил. лв. (2015 г.: 17 хил. лв.).

19. Финансово състояние

	Текущ период	Предходен период
1. Счетоводна печалба/(загуба) – хил. лв.	37	(47)
а/ от оперативна дейност	39	(45)
б/ от финансови операции	(2)	(2)
2. Печалба/(загуба) – хил.лв.	33	(46)
3. Относителен дял на собствения капитал - %	94.56	87.54
4. Относителен дял на привлечения капитал - %	5.44	12.46
5. Обща ликвидност – коефициент	6.17	0.98
6. Бърза ликвидност – коефициент	6.08	0.98
7. Незабавна ликвидност – коефициент	2.96	0.51
8. Финансова независимост – коефициент	17.37	7.02
9. Задлъжнялост - коефициент	0.06	0.14
10. Рентабилност на приходите от продажби - %	5.49	
11. Рентабилност на собствения капитал - %	3.33	
12. Ефективност на разходите – коефициент	1.06	0.93
13. Ефективност на приходите – коефициент	0.94	1.08

20. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

През 2016 г. не е извършвана промяна на приблизителните счетоводни стойности, която оказва значителен ефект през текущия период или се очаква да окаже значителен ефект през бъдещи периоди.

21. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

С протокол от 22.02.2017 г. на извънредно общо събрание на акционерите на дружеството е взето решение за увеличаване на капитала на „Добруджа Газ“ АД чрез непарична вноска /съоръжения/ от страна на Община Генерал Тошево. Непаричната вноска е в размер на 205 хил. лв., определена от три вещи лица към Агенцията по вписванията. Взето е решение в полза на вносителя Община Генерал Тошево да се запише нова емисия от 10 245 броя акции клас А2, с номинална стойност 20 лева всяка една и емисионна стойност 20 лева всяка една.

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет увеличението на капитала с непаричната вноска не е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Няма други събития, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която годишния финансов отчет е одобрен за публикуване, които следва да бъдат оповестени.

Годишният финансов отчет е официално одобрен за публикуване от Съвета на директорите на „Добруджа Газ“ АД на 28.03.2017 г. с Протокол № 4 от 28.03.2017 г.